

fang og næsten udelukkende i forbindelse med omprioritering.

Udvalget rejser spørgsmålet, om man ikke snarere bør støtte den aktivitet, der ligger bag låneoptagelsen, end at aktiviteten bliver støttet i kraft af, at den finansieres med en bestemt type lån. Investeringer og førstegangsetablering kan således i stedet støttes gennem de i forvejen eksisterende tilskudsordninger, f.eks. forbedringsordningen og yngre jordbrugerordningen.

Endvidere synes behovet for omprioritering at være stærkt faldende, hvilket formentlig skyldes, at de grupper af landmænd, som oprindeligt havde behov for at omlægge gæld, bl.a. de såkaldte »sølvbryllupslandmænd«, har foretaget omlægningen, herunder i forbindelse med refinansieringsordningen, eller har solgt bedriften.

Jordbrugslån uden afdragsbidrag har derimod trukket sig en vis interesse, hvorfor udvalget finder, at jordbrugslån uden afdragsbidrag fortsat skal være en lånetype, som kan tilbydes landbruget.

Erfaringen med jordbrugslåneordningen giver dog udvalget anledning til at foreslå en række ændringer af de gældende regler, herunder at der ligesom i refinansieringsordningen skabes mulighed for at yde 10-årige jordbrugslån med refinansiering efter 10 år.

Regeringen kan tilslutte sig anbefalingerne fra udvalget. Lovforslaget omfatter de nødvendige ændringer i lovgivningen for at gennemføre udvalgets forslag. Endvidere foreslås en konsekvensændring i reglerne om indekslån, type I, samt enkelte justeringer i jordbrugslåneordningen som følge af erfaringerne med ordningen.

Om behandlingen af realkreditloven, lov nr. 841 af 20. december 1989, henvises til Folketingstidende 1989/90 spalte 662, 3297, 4060.

Om behandlingen af lov nr. 850 af 20. december 1989 om Dansk Landbrugs Realkreditfond, henvises til Folketingstidende 1989/90 spalte 1403, 3515, 3966.

2. Lovforslagets indhold

De vigtigste ændringer i jordbrugslåneordningen m.v. er følgende:

- Ordningen med jordbrugslån med afdragsbidrag ophæves.
- Den øvre grænse for ydelse af jordbrugslån på 1,5 mio. kr. ophæves. Det foreslås ligeledes, at den øvre grænse på 1,5 mio. kr. for ydelse af indekslån til andre låneformål end opførelse samt om- og tilbygning m.v. ophæves.
- Kravet om, at jordbrugslån forfalder ved ejerskifte, ophæves.

- Der skabes mulighed for at yde 10-årige seriejordbrugslån, der amortiseres som et 30-årigt indekslån, men hvor restgælden forfalder efter 10 år, og med mulighed for, at jordbrugslånet kan refinansieres med et realkreditlån (indekslån eller nominallån) med maksimal løbetid på 20 år og med bevarelse af prioritetsstillingen. Endvidere foreslås, at der skabes mulighed for at yde 10-årige stående jordbrugslån med tilsvarende refinansieringsmuligheder.

De foreslåede ændringer i jordbrugslåneordningen har kun konsekvens for jordbrugslån, der ydes efter lovens ikrafttræden.

3. Lovforslagets administrative og økonomiske konsekvenser

Lovforslagets gennemførelse vil ikke have udgifts- eller personalemæssige konsekvenser for kommunerne.

Statens udgifter til afdragsbidrag var i 1986 på ca. 0,3 mio. kr., i 1987 på ca. 1,8 mio. kr. og i 1988 på ca. 21,8 mio. kr. Udgiften udgjorde i 1989 ca. 29,1 mio. kr.

Ved udarbejdelsen af Finansloven for 1990 med tilhørende BO-år er der beregningsmæssigt forudsat en nyoptagelse af jordbrugslån med afdragsbidrag på ca. 200 mio. kr. i gennemsnit pr. år og en inflations-takt på ca. 5 pct. pr. år. På grundlag af disse forudsætninger skønnes mindreudgiften til afdragsbidrag i medfør af forslaget i forhold til de på finanslov for 1990 med tilhørende BO-år anførte beløb at udgøre henholdsvis 0,5, 3,5, 7,2 og 10,3 mio. kr. i 1990, 1991, 1992 og 1993.

Vedtægelsen af jordbrugslåneordningen ved lov nr. 133 af 19. marts 1986 indebar en tilførsel af personalemæssige ressourcer til såvel Boligministeriet som Landbrugsministeriet.

Landbrugsministeriet blev tilført 1½ medarbejder med henblik på at varetage administrationen af og tilsynet med ordningen.

Boligministeriet fik tilført 2 medarbejdere med henblik på at udvikle og administrere et fælles edb-system til brug for såvel Boligministeriet som Landbrugsministeriet. Disse 2 medarbejdere er pr. 1. januar 1990 overført til Industriministeriet (Finanstilsynet) som følge af overførelsen af tilsynet med realkreditinstitutter til Finanstilsynet.

Det administrative edb-system opbyggedes først og fremmest til at varetage tilsynsfunktioner såsom en edb-mæssig kontrol af institutternes låneudmåling sammenholdt med den offentlige ejendomsvurdering og opregulering heraf i takt med prisudviklingen for landbrugsejendomme. Herudover blev systemet tilrettelagt således, at administration og kontrol af støt-